भारतीय प्रौद्योगिकी संस्थान भुवनेश्वर
Indian Institute of Technology Bhubaneswar

Press Release

ଆଇଆଇଟି ଭୁବନେଶ୍ୱର ପକ୍ଷରୁ ଭାରତୀୟ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଣାଳୀ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବକ୍ତବ୍ୟ ଆୟୋଜିତ

ଭୁବନେଶ୍ୱର, ୧ ଡିସେମ୍ବର ୨୦୨୪: ଭାରତୀୟ ପ୍ରଦ୍ୟୋଗିକ ସଂସ୍ଥାନ (ଆଇଆଇଟି) ଭୁବନେଶ୍ୱର ପକ୍ଷରୁ ନିକଟରେ ପ୍ରଫେସର ବି. ମହାଦେବନ (ପୂର୍ବତନ ପ୍ରଫେସର, ଆଇଆଇଏମ୍ ବାଙ୍ଗାଲୋର) ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 'ଟ୍ରେଜର ଇନ ଉଡନ୍ ବକ୍ସ: ଭାରତୀୟ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଣାଳୀ (ସମୀକ୍ଷା ଏବଂ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା) ଶୀର୍ଷକ ଏକ ବକ୍ତବ୍ୟ ଆୟୋଜିତ ହୋଇଯାଇଛି। ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ଇନଷ୍ଟିଚ୍ୟୁଟ୍ ଅଫ୍ ମ୍ୟାନେଜମେଣ୍ଟ ବାଙ୍ଗାଲୋର (ଆଇଆଇଏମବି) ଏବଂ ଆଇଆଇଟି ଦିଲ୍ଲୀ ଏବଂ ଏକ୍ସଏଲଆରଆଇ, ଜାମସେଦପୁର ଭଳି ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ, ଗବେଷଣା, ପରାମର୍ଶ ଏବଂ ଏକାଡେମିକ୍ ପ୍ରଶାସନରେ ପ୍ରଫେସର ମହାଦେବନଙ୍କର ୩୦ ବର୍ଷର ବ୍ୟାପକ ଅଭିଜ୍ଞତା ରହିଛି।

ଆଲୋଚନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥିଲା ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବରେ ଭାରତୀୟ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଣାଳୀର ଧାରଣା ଏବଂ ଏହାର କିଛି ବିଶେଷତ୍ୱକୁ ସାମ୍ନାକୁ ଆଣିବା । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ସଂକ୍ଷେପରେ ଭାରତୀୟ ସମାଜ ଦ୍ୱାରା ଗଣିତ, ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଜ୍ଞାନ, ଟାଉନ୍ ପ୍ଲାନିଂ, ଧାତୁ ଏବଂ ଧାତୁ କାର୍ଯ୍ୟ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଏବଂ ସାଧାରଣ ପ୍ରଶାସନ ଭଳି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅବଦାନକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲା।

ପ୍ରଫେସର ମହାଦେବନଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନା ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତୀୟ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଣାଳୀର ବିସ୍ତୃତ ଐତିହାସିକ ଗଭୀରତାକୁ ଦର୍ଶାଇ ଭାରତୀୟ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିଥିଲା । ସେ ପ୍ରାଚୀନ ଗଣିତ ଏବଂ ଜ୍ୟୋତିର୍ବିଜ୍ଞାନ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି (ଡାୟୋଫାଣ୍ଟାଇନ୍ ସମୀକରଣ ଏବଂ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରି) ସ୍ଥାପତ୍ୟ ଚମତ୍କାରତା (ଜୟସଲମେର ଦୁର୍ଗ ଏବଂ କୋଣାର୍କ ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦିର ପରି) ଏବଂ ଧାତବ ବିଜ୍ଞାନ ସଫଳତା (ଯେପରିକି ୱୁଟ୍ ଷ୍ଟିଲ୍) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଦାହରଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଆଲୋଚନାରେ ଜଳସେଚନ, ଜଳ ପରିଚାଳନା ଏବଂ ବିଧାନସଭା ହଲ୍ ନିର୍ମାଣରେ ଭାରତୀୟ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଣାଳୀର ଅବଦାନ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଆଲୋକପାତ କରାଯାଇଥିଲା। ଐତିହାସିକ ଘଟଣା ତଥା ଔପନିବେଶିକ ନୀତି ହେତୁ ସେ ଏହାର ଅବନତି ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଆଲୋଚନା କରି ଏହାର ସଂରକ୍ଷଣ ତଥା ପୁନର୍ଜୀବନର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ସେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥିଲେ।

ପ୍ରଫେସର ମହାଦେବନ୍ କହିଛନ୍ତି: "ଭାରତ ହେଉଛି ଏକ ଦୀର୍ଘ ସଭ୍ୟତା ଇତିହାସ ସହିତ ରେକର୍ଡ ହୋଇଥିବା ଇତିହାସ, ସାଂସ୍କୃତିକ କଳାକୃତି ଏବଂ ପାଞ୍ଚ ସହସ୍ର ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ଅସ୍ତିତ୍ୱର ପ୍ରମାଣ। ସହସ୍ର ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ବିଦେଶୀ ଆକ୍ରମଣର କ୍ରମାଗତ ଆକ୍ରମଣ ସତ୍ତ୍ୱେ ଭାରତୀୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିକଶିତ ଜ୍ଞାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରାୟ ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ରହିଥିଲା ଏବଂ ପିଢ଼ି ପରେ ପିଢ଼ିକୁ "ମୌଖିକ" ଭାବରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଥିଲା। ଏମାନଙ୍କୁ ସାମୂହିକ ଭାବରେ ଭାରତୀୟ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଣାଳୀ ଭାବରେ କୁହାଯାଇପାରେ। ଜ୍ଞାନର ସମୃଦ୍ଧ ଭଣ୍ଡାର ଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ, ଭାରତର ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଏହି ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ଅଣଦେଖା କରାଯାଇଛି । ଏହାର କାରଣ ହେଉଛି ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଶିକ୍ଷାଗତ ନୀତି ସ୍ୱଦେଶୀ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ପାଇଁ ବାଛିଥିଲା ଏବଂ ଏହା ବଦଳରେ ପ୍ରାୟ ୨୦୦ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଜ୍ଞାନ ଉପରେ ଆଧାର କରି ଏକ ବିକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲା। ଏହା ଭାରତୀୟ ଜ୍ଞାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଏକ ଅନିନ୍ତରତା ସୃଷ୍ଟି କରିଛି। "

ପ୍ରଫେସର ଶ୍ରୀପଦ୍ କର୍ମାଲକର, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଶ୍ରୀ ବାମଦେବ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର, ଅଧ୍ୟାପକ, କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଛାତ୍ରମାନେ ଏହି ବକ୍ତବ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦେଇ ବକ୍ତାଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ। ପ୍ରଫେସର-ଇନ୍-ଚାର୍ଜ (ସେମିନାର୍) ଡକ୍ଟର ବିଜୟକୃଷ୍ଣ କରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସଂଯୋଜନା କରିଥିଲେ।